

13. Opowiadanie i jego elementy

A

Jak napisać opowiadanie

- ✓ Opowiadanie jest utworem mającym jeden wątek fabularny. Nie ma tutaj wyraźnej konstrukcji - mamy raczej swobodny układ zdarzeń i akcji.
- ✓ Opowiadanie może być twórcze lub odtwórcze. W opowiadaniach odtwórczych opisujemy własnymi słowami losy bohatera lub bohaterów przedstawione w przeczytanej przez nas książce czy obejrzanym filmie. W opowiadaniach twórczych odnosimy się zazwyczaj do własnych doświadczeń życiowych.
- ✓ Przed przystąpieniem do pisania zastanówmy się, kto będzie bohaterem opowiadania oraz w jakim czasie i gdzie zostanie nasz bohater umieszczony.
- ✓ Możemy zastosować narrację 1-osobową lub 3-osobową. Narracja 1-osobowa jest bardziej subiektywna - eksponuje osobę, która opowiada dane zdarzenie. Narracja 3-osobowa jest bardziej obiektywna - eksponuje głównie zdarzenia, a nie osobę, która je przedstawia.
- ✓ Opowiadanie składa się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia.
  - We wstępie określamy tło akcji - osoby, czas i miejsce. Wstęp powinien być tak napisany, aby zachęcił czytelnika do kontynuowania lektury.
  - W rozwinięciu opisujemy wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego. Wydarzenie główne powinniśmy przedstawić dosyć szczegółowo.
  - W zakończeniu możemy opisać reakcje ludzi, wnioski i konsekwencje danego zdarzenia. Powinny one pozostawić na czytelniku jak największe wrażenie.
- ✓ Opowiadanie może przedstawiać prawdziwe lub fikcyjne wydarzenia.
- ✓ Styl opowiadania jest często nieformalny.
- ✓ Najczęściej stosujemy czasy przeszłe. Czas *simple past* stosujemy przy opisie zdarzeń, czas *past continuous* dla opisu tła sytuacji, a czas *past perfect* dla opisu czynności, które zdarzyły się przed innymi czynnościami w przeszłości.

It was snowing heavily. Tom was waiting for the bus. Suddenly, somebody patted his back. It was Peter. They had studied together 10 years previously.
- ✓ Możemy zastosować tzw. technikę *flashback narration*, która polega na cofnięciu się w czasie, po tym jak doprowadzimy naszą historię do pewnego momentu.
- ✓ Stosujemy urozmaicone słownictwo (ciekawe przymiotniki i czasowniki odnoszące się do wrażeń zmysłowych - wzrok, słuch, dotyk, zapach).
- ✓ Stosujemy różnego rodzaju formy opisu i struktury gramatyczne. Zastosujmy np. krótki dialog w naszym opowiadaniu lub przekształćmy go w mowę zależną.
  - *'What are you doing here?'*, he shouted to me.
  - *'Well, just waiting for the bus,'* I answered, with some hesitation in my voice.(Forma dialogu).

He said he wouldn't drop in as he was very busy.

(Mowa zależna).
- ✓ Nasz tekst może zawierać elementy zabawne czy dramatyczne.

B**Przydatne zwroty**

Once upon a time... / One day... - Pewnego razu... / Pewnego dnia...
It all started/happened... - Wszystko zaczęło się/stało się...
That Wednesday,... - Tamtej środy...
As soon as... - Jak tylko...
As he was leaving, I came in. - Jak/Gdy wychodził, wszedłem.
First... and then... - Najpierw... a potem...
Immediately... / Out of the blue... - Natychmiast... / Nagle... <niespodziewanie>
The moment... the window opened,... - W chwili..., w której otworzyło się okno...
Then... - Później...
On my way to... - W <mojej> drodze do...
Shortly afterwards,... - Zaraz potem...
While... <past continuous> - Podczas gdy...
Finally,... / In the end,... - W końcu...

Hardly... had he finished... when...
No sooner... had he finished... than...
Ledwie/Zaraz po tym jak... skończył,...
Never before... had I seen...
Nigdy wcześniej... nie widziałem...
(zauważmy zastosowanie szyku pytającego po *hardly*; *no sooner*; *never* - jeśli są na początku zdania)

It turned out that...
Okazało się, że...
The worst was yet to come.
Najgorsze miało dopiero nadejść.
In a low voice, he told me...
Cicho powiedział mi...
He gave an exclamation of... surprise/satisfaction/delight/relief.
Wyraził... zaskoczenie, zdziwienie/satysfakcję/radość, zachwyt/ulgę.
I didn't realize then that...
Wtedy nie zdawałem sobie sprawy, że...
Up they jumped. / Up jumped my parents.
Podskoczyli. / Moi rodzice podskoczyli.
(Wstawiając przyimek na początku zdania wprowadzamy większą dramaturgię).

Inne ciekawe zwroty i wyrażenia idiomatyczne:

He found it by chance.
Znalazł to przez przypadek.
He vanished/disappeared into thin air.
Przepadł jak kamień w wodę.
He was at a loss for words.
Brakowało mu słów.
He was over the moon.
Był rozradowany.
He sang at the top of his voice.
Śpiewał jak najgłośniej potrafił.
He set a good example to others.
Pokazał innym dobry przykład.
He was resigned to the fact that...
Pogodził się z tym, że...
He was out of his depth.
Nie był w swoim żywiole.
He had his mind on... the shopping when...
Myślał o... zakupach, gdy...
He was given the green light to...
Dostał zielone światło (=pozwolenie), aby...

It took my breath away!
Dech mi zapało!
It came as a surprise to me to learn that...
Było dla mnie zaskoczeniem, gdy dowiedziałem się, że...
It didn't escape my notice.
To nie uszło mojej uwadze.
It was a mixed blessing.
To miało swoje dobre i złe strony.
It was a matter of life and death.
To była sprawa życia i śmierci.
It was worth a shot.
Warto było zaryzykować/spróbować.

There was nothing wrong in it. - Nie było w tym nic złego.
Nothing wrong in that! - Nic w tym złego!
On second thoughts,... - Po namyśle...
After much thought,... - Po długim namyśle...
Suffice it to say that... - Wystarczy powiedzieć, że...
A flicker of emotion/pain crossed his face. - Cień emocji/bólu przeszył jego twarz.

in a jiffy - za chwilę
in the nick of time - w samą porę
in no time - błyskawicznie
at the mercy of... the wind - zdany na łaskę... wiatru
once and for all - raz na zawsze
in his day... - za jego czasów...
in dire straits - w wielkich tarapatach